

**Wymagania na poszczególne
stopnie z historii
klas I-III gimnazjum**

Kryteria oceniania – historia – kl. I

Ocena dopuszczająca. Poziom wymagań konieczny.

Uczeń:

- zna pojęcia „źródło historyczne”, „era”, zlokalizuje na osi czasu najważniejsze wydarzenia,
- wymienia najważniejsze, przełomowe wydarzenia z prehistorii człowieka,
- potrafi na mapie wskazać tereny cywilizacji starożytnych; wymienia najważniejsze osiągnięcia kultury greckiej i rzymskiej,
- wymienia nowopowstałe państwa wczesnośredniowiecznej Europy; rozumie pojęcia „feudalizm”; zna główne osiągnięcia kultury średniowiecznej Europy i Polski,
- wymienia najważniejsze wydarzenia polityczne z historii Polski Piastów,
- potrafi wymienić władców Polski z dynastii Piastów.

Ocena dostateczna. Poziom podstawowy.

Uczeń:

- zna rodzaje źródeł historycznych; zna podział epok historycznych i umie je scharakteryzować,
- scharakteryzuje warunki powstałych cywilizacji starożytnych; umie dostrzec różnice pomiędzy ustrojami politycznymi starożytnych państw; zna główne wydarzenia z historii politycznej Grecji i Rzymu,
- zna główne przyczyny upadku Rzymu; umie wskazać na mapie państwa wczesnośredniowiecznej Europy; wymienia cechy charakterystyczne kultury średniowiecznej Europy,
- zna główne wydarzenia związane z procesem kształtowania się wczesnośredniowiecznego państwa polskiego; krótko przedstawia przebieg najważniejszych wydarzeń politycznych Polski Piastów.

Ocena dobra. Poziom rozszerzony.

Uczeń:

- rozumie różnice pomiędzy rodzajami źródeł historycznych; potrafi krótko scharakteryzować epoki historyczne,
- zna najważniejsze osiągnięcia cywilizacji starożytnych; potrafi scharakteryzować poznane religie starożytne; potrafi na osi czasu umieścić wydarzenia historii politycznej starożytnej Grecji i Rzymu oraz krótko je opisać,
- zna okoliczności powstania państw wczesnośredniowiecznej Europy; wymienia osiągnięcia kultury arabskiej i bizantyjskiej oraz zachodnioeuropejskiego chrześcijaństwa
- rozumie rolę Piastów i Polan w jednoczeniu plemion polskich; potrafi wyjaśnić związki przyczynowo-skutkowe pomiędzy wydarzeniami politycznymi w Polsce Piastów, umie wskazać różnice pomiędzy stanami w Polsce.

Ocena bardzo dobra. Poziom dopełniający.

Uczeń:

- umie przeliczać daty podane w różnych erach; potrafi ocenić wiarygodność różnych źródeł historycznych,
- rozumie ciągłość i zmienność rozwoju cywilizacji prehistorycznej człowieka,
- umie scharakteryzować poznane cywilizacje starożytne i ich dziedzictwo kulturowe; potrafi przedstawić wierzenia starożytnych cywilizacji i porównać je; rozumie przyczyny i skutki najważniejszych wydarzeń w historii politycznej Grecji i Rzymu,
- potrafi wskazać polityczne, gospodarcze i społeczne przyczyny upadku Rzymu, umie porównać mapę polityczną Europy średniowiecznej i współczesnej i zestawia osiągnięcia trzech kręgów kulturowych – arabskiego, bizantyjskiego i zachodnioeuropejskiego; przedstawia główne problemy polityczne średniowiecza oraz ocenia wydarzenia i działalność wybitnych postaci historycznych,
- potrafi określić miejsca kultury polskiej w uniwersalnej kulturze średniowiecznej Europy; dokonuje analizy i oceny najważniejszych wydarzeń z dziejów średniowiecznej Polski; scharakteryzuje funkcjonowanie społeczeństwa stanowego w Polsce .

Ocena celująca. Poziom twórczy.

Uczeń:

- rozumie przyczyny podziału historii na epoki,
- operuje wiedzą na temat początków ludzkiej cywilizacji z zakresu różnych przedmiotów,

- samodzielnie poszerza wiedzę o dziedzictwie kulturowym cywilizacji starożytnych czerpiąc z literatury i mediów,
- umie wyjaśnić przyczyny upadku Rzymu i omówić konsekwencje tego faktu dla historii późniejszej; potrafi odnaleźć dodatkowe informacje o osiągnięciach i dziedzictwie trzech kręgów kulturowych powstałych po upadku Rzymu; korzystając z literatury i mediów rozszerza swoją wiedzę na temat wydarzeń i postaci historycznych średniowiecza,
- potrafi samodzielnie poszerzyć swoją wiedzę dotyczącą wybranej dziedziny kultury średniowiecznej Polski; dzięki dodatkowej literaturze i technikom medialnym uzyskuje dodatkową wiedzę na temat wybranych wydarzeń i postaci historycznych epoki Piastów.

Kryteria ocenienia – historia – kl. II

Ocena dopuszczająca. Poziom wymagań konieczny.

Uczeń:

- zna pojęcia „renesans”, „humanizm”, „reformacja”; potrafi wymienić główne hasła reformacji, wskazuje na mapie lądy odkryte przez Europejczyków oraz trasy najważniejszych podróży odkrywczych,
- potrafi wymienić twórców polskiego Odrodzenia i ich dzieła; wymienia i wskazuje na mapie sąsiadów Polski w XVII w.; wymienia najważniejsze konflikty w XVII w.;
- zna pojęcia monarchia absolutna, parlamentarna;
- zna władców Francji i Anglii.

Ocena dostateczna. Poziom podstawowy.

Uczeń:

- potrafi wskazać najważniejsze przyczyny oraz skutki odkryć geograficznych oraz reformacji; potrafi wymienić wojny i konflikty Rzeczypospolitej w XVI w. i XVII w.
- omawia osiągnięcia kultury polskiego renesansu i potrafi wymienić wojny i konflikty Rzeczypospolitej w XVII w. wskazuje na mapie zmiany terytorialne Polski w XVII w.
- wymienia co najmniej po jednej przyczynie wojen w XVII w.
- Charakteryzuje ustroje XVII- wiecznej Europy;
- Zna dokonania twórców polskiego baroku.

Ocena dobra. Poziom rozszerzony.

Uczeń:

- przedstawia przyczyny i skutki odkryć geograficznych; scharakteryzuje osiągnięcia reformacji; dostrzega przyczyny i skutki konfliktów politycznych XVI i XVII – wiecznej Europy
- rozumie narodowy charakter kultury polskiego renesansu; zna chronologię wojen i konfliktów XVII- wiecznej Polski, a także ich przyczyny i skutki;
- omawia główne założenia ważnych dokumentów z XVI w. np. Artykułów henrykowskich;
- zna główne zasady merkantylizmu
- omawia rozwój gospodarczy państw w XVI i XVIIw.
- Wymienia cechy charakt. dla baroku.

Ocena bardzo dobra. Poziom dopelniający.

Uczeń:

- potrafi zestawić światopogląd kultury średniowiecza oraz renesansu; porównuje sytuację gospodarczą i polityczną w Europie przed wielkimi odkryciami geograficznymi i po nich; potrafi ocenić skutki reformacji; przedstawia główne wydarzenia polityczne w Europie w XVI-XVII w. oraz ich skutki;
- potrafi porównać polską kulturę średniowiecza i renesansu, potrafi ocenić wydarzenia polityczne XVII – wiecznej Polski.
- Potrafi ocenić dorobek kultury oświecenia; omawia czasy saskie w Polsce; jest świadom wpływu rewolucji przemysłowej na sytuację społeczno-gospodarczą Europy; dokonuje oceny zmian, jakie nastąpiły w wyniku rewolucji amerykańskiej i francuskiej,
- Przedstawia stosunek różnych warstw społecznych Rzeczypospolitej do reform w XVIII w.
- Potrafi ocenić dokonania Napoleona w rozprzestrzenianiu i utrwalaniu w Europie ideałów rewolucji francuskiej;
- Próbuje dokonać analizy i syntezy przemian zachodzących w Europie w XIX w., dostrzega ich przyczyny i skutki,
- Rozumie związek pomiędzy sytuacją międzynarodową w Europie a sprawą polską
- Potrafi wskazać przyczyny rozwoju nowych potęg gospodarczych świata; dokonuje przyczynowo- skutkowej analizy ekspansji kolonialnej; korzystając

z tekstów źródłowych analizuje przyczyny i skutki rewolucji 1905 – 1907 w Rosji i na ziemiach polskich,

- Potrafi dokonać analizy programów partii politycznych istniejących na ziemiach polskich – posługując się tekstami źródłowymi,

Ocena celująca. Poziom twórczy.

Uczeń:

- rozumie uniwersalność ideałów renesansowego humanizmu; potrafi dokonać analizy i syntezy zmian, które nastąpiły w Europie i na świecie w wyniku wielkich odkryć geograficznych,
- potrafi wskazać zagrożenia wynikające ze sposobu sprawowania władzy w Rzeczypospolitej; dokonuje porównania władzy w Polsce i w innych krajach Europy; potrafi korzystając z różnych źródeł informacji rozszerzyć swoją wiedzę o wybitnych postaciach w historii Polski XVI i XVII w.; potrafi udowodnić wpływ wojen na sytuację polityczną, gospodarczą i społeczną Rzeczypospolitej w XVII w.;
- sprawdziany pisze na ocenę celującą, bierze udział w konkursach, olimpiadach.